

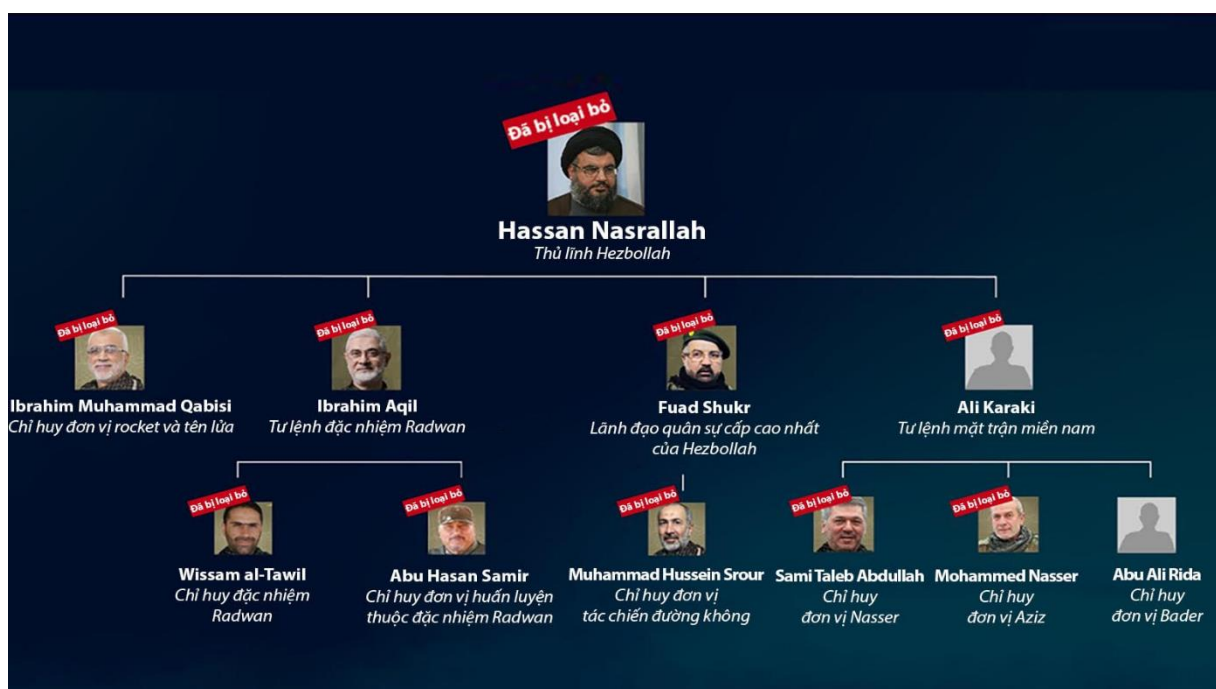
TRUNG ĐÔNG NỔ LỬA

Thế Sự Luận Đàm

Nhất Hùng

Lực lượng phòng vệ Israel (IDF) thông báo thủ lĩnh của Hezbollah là Hassan Nasrallah đã bị hạ sát trong đợt tập kích ngày 27/9 ở khu Haniyeh, ngoại ô phía nam thủ đô Beirut, Lebanon. Hassan Nasrallah đã đứng đầu Hezbollah suốt 32 năm, đóng vai trò quan trọng trong "trục kháng chiến" do Iran hậu thuẫn. Nasrallah không phải quan chức nhà nước Lebanon, nhưng ông là một trong những gương mặt chính trị có sức ảnh hưởng bậc nhất ở các quốc gia Trung Đông. Dưới thời Nasrallah, Hezbollah trở thành đảng chính trị chiếm ưu thế ở Lebanon, có ghế trong quốc hội và bộ trưởng trong nội các. Tuy nhiên không ít người Liban, người Ả Rập căm ghét Nasrallah vì nhiều lý do chính trị và tôn giáo.

Đòn tập kích nhằm vào một boongke kiên cố nằm sâu hơn 18m dưới lòng đất khi ông Nasrallah cùng các chỉ huy Hezbollah tập trung tại đây để họp bàn về chiến lược hành động chống Israel.

Những Thủ Lĩnh Hezbollah Đã Bị Israel Hạ Sát

Tổ chức Hezbollah là gì?

Hezbollah (có nghĩa là "Đảng của Thượng đế"), một tổ chức chính trị-vũ trang của người Liban theo đạo Hồi dòng Shi'a, thành lập năm 1982 nhằm phản ứng trước sự kiện Israel xâm nhập Liban để đẩy Tổ chức Giải Phóng Palestine PLO của cố Tổng thống Yasser Arafat ra khỏi Liban. Hezbollah được sự hỗ trợ tài chính của Iran và Syria, tổ chức này được xem như kẻ thù không đội trời chung của Israel. Hoa Kỳ từng cáo buộc Hezbollah thực hiện các vụ:

- Tấn công bằng xe bom ở Beirut, thủ đô Liban, giết chết 248 Thủy Quân Lục Chiến Mỹ và 58 lính Pháp ngày 23/10/1983 - Đánh bom tòa Đại sứ Mỹ ở Beirut vào tháng 4/1993 làm 63 người thiệt mạng - Đánh bom tòa Đại sứ Mỹ lần thứ 2 vào tháng 9/1984 làm 22 người chết và còn nhiều vụ khủng bố khác.

Hezbollah bị các nước phương Tây và Israel liệt vào tổ chức khủng bố quốc tế. Hezbollah là đảng chính trị lớn nhất, có lực lượng vũ trang hữu hiệu nhất ở Liban. Năm 2004 Liên hiệp quốc thông qua Nghị quyết 1559 kêu gọi rút hết quân nước ngoài ra khỏi Liban và giải giáp Hezbollah nhưng họ bất chấp.

Năm 2021, thủ lĩnh Hezbollah Sayyed Hassan Nasrallah cho biết lực lượng này có 100.000 chiến binh. Iran là nước cung cấp vũ khí và tài chính cho Hezbollah.

Nhờ có sự hậu thuẫn từ Iran trong nhiều thập kỷ, trước cuộc xung đột hiện tại, Hezbollah là một trong những tổ chức phi nhà nước được trang bị tốt nhất thế giới, với kho vũ khí gồm 150.000 rocket, hỏa tiễn đạn đạo và máy bay không người lái.

Theo Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế (CSIS) tại Mỹ. Hezbollah đã phát triển từ phong trào du kích do Iran hậu thuẫn ở Lebanon thành "thực thể phi nhà nước có sức mạnh quân sự đứng đầu thế giới".

Hezbollah còn là đồng minh của Hamas, lực lượng kiểm soát Dải Gaza, một phe phái của người Palestine được Iran hậu thuẫn.

Hezbollah cho biết họ đã "liên hệ trực tiếp với lãnh đạo cuộc kháng chiến của người Palestine" vào ngày 7/10, tức ngày Hamas thực hiện một cuộc tấn công chưa từng thấy vào Israel, khiến hàng ngàn người thiệt mạng. Trong khi Israel không kích dữ dội vào Dải Gaza để tấn công Hamas thì Hezbollah đã nhiều lần tấn công bằng hỏa tiễn qua biên giới Israel. Quân đội Israel đã theo dõi Nasrallah liên tục và từ rất lâu, lên phương án và quyết định tập kích hạ sát thủ lĩnh của Hezbollah ở Lebanon khi thời cơ đến và theo nguồn tin an ninh Lebanon, một điệp viên người Iran cài sâu trong hàng ngũ Hezbollah đã báo tin cho giới chức Israel về cuộc họp, ngay lập tức quân đội Israel đã trút gần 80 tấn bom xuống mục tiêu, trong đó có 85 quả bom phá hầm trong lòng đất. Loại bom này có thể xuyên qua 30m đất hoặc 6m bê tông kiên cố. Mỗi quả bom nặng khoảng 900-1.800 kg thực hiện hàng loạt vụ nổ được tính thời gian, vụ nổ trước sẽ mở đường cho vụ nổ tiếp theo.

Vụ tấn công cho thấy mức độ thâm nhập sâu của Israel vào tổ chức Hezbollah. Sau khi thủ lĩnh Sayyed Hassan Nasrallah bị ám sát, nhóm vũ trang Hezbollah ở Lebanon phải đối mặt với thách thức lớn. Đó là phải ngăn chặn sự thâm nhập của Israel vào hàng ngũ nội bộ - điều đã cho phép Tel Aviv phá hủy các kho vũ khí, cài chất nổ vào các thiết bị liên lạc, ám sát các chỉ huy cấp cao và đặc biệt là thủ lĩnh kỳ cựu của Hezbollah dù nơi ở của ông đã được giữ bí mật trong nhiều năm qua.

Mặc dù đề phòng và rất thận trọng sau vụ nổ hàng nghìn máy nhắn tin và hàng trăm bộ đàm của Hezbollah (Israel được cho là đứng đằng sau các vụ nổ này, Tel Aviv không thừa nhận hay phủ nhận), nhưng chỉ hơn một tuần sau, vụ ám sát Nasrallah tại một trụ sở chỉ huy vẫn diễn ra.

Không chỉ thủ lĩnh Hezbollah bị ám sát mà hơn một nửa hội đồng lãnh đạo của nhóm vũ trang Lebanon và toàn bộ chỉ huy quân sự hàng đầu của tổ chức này cùng bị hạ sát.

Chưa đầy 24 giờ trước cuộc tấn công, một nguồn tin Israel tiết lộ rằng Tel Aviv đã dành 20 năm tập trung các nỗ lực tình báo vào Hezbollah và có thể tấn công Nasrallah bất cứ khi nào họ muốn, kể cả tại các trụ sở của nhóm.

Israel cho rằng: “Cuộc tấn công được tiến hành, khi nhiều chỉ huy cấp cao của Hezbollah đang họp trong trụ sở để bàn kế hoạch thực hiện các hoạt động khủng bố đối với công dân của nhà nước Israel”.

Sau khi hạ sát thủ lĩnh Hezbollah, Israel vẫn tiếp tục không kích vào hàng chục mục tiêu của Hezbollah ở Lebanon. Hezbollah được cho là đã bị suy yếu rất nhiều về mặt vật chất và tinh thần trong hơn 10 ngày qua. Số lượng chỉ vài trăm hỏa tiễn bắn qua Israel và không có vụ trả đũa nào đáng kể sau vụ ám sát đã minh chứng điều này. Các tiếp tế, đặc biệt là vũ khí, hỏa tiễn từ đồng minh của Hezbollah gặp vô cùng khó khăn vì bị Israel tấn công liên tục.

Chuyên gia thuộc Viện Washington về Chính sách Cận Đông, nhận xét: “Cái chết của Nasrallah để lại lỗ hổng lớn đối với Hezbollah, Lebanon và tham vọng khu vực của Iran. Nasrallah là Hezbollah và Hezbollah chính là Nasrallah, ông ấy đại diện cho thời kỳ hoàng kim của Hezbollah, những chiến thắng và thành công của nhóm. Thời kỳ hoàng kim của Hezbollah đã chấm dứt cùng Nasrallah”,

Trong thông cáo báo chí ngày 28/09/2024, thủ tướng Israel Benjamin Netanyahu khẳng định cái chết của thủ lĩnh Hezbollah, Sayyed Hassan Nasrallah, là một “bước ngoặt lịch sử” có thể thay đổi cán cân lực lượng ở Trung Đông. Các cuộc tấn công mới nhất cho thấy Israel không có ý định chậm lại cuộc tấn công trên nhiều mặt trận ngay cả sau khi hạ sát Nasrallah, đồng minh mạnh nhất của Iran trong “trục kháng chiến” chống lại ảnh hưởng của Israel và Hoa Kỳ trong khu vực.

Cuộc tấn công này diễn ra sau khi Thủ tướng Israel Benjamin Netanyahu phớt lờ đề xuất ngừng bắn do Mỹ và Pháp làm trung gian, trong đó kêu gọi các bên tạm dừng giao tranh trong 21 ngày trên khắp biên giới Israel-Lebanon.

Toà Bạch Ốc cho biết họ "không hay biết và không tham gia" vào các cuộc tấn công của Israel. Tổng thống Mỹ Joe Biden mô tả cái chết của thủ lĩnh Nasrallah là "biện pháp trả lại công lý cho nhiều nạn nhân của ông ta", trong đó có cả người Mỹ, đồng thời kêu gọi giảm leo thang trong các cuộc xung đột trên khắp Trung Đông. TT Biden tái khẳng định sự ủng hộ của Mỹ “về quyền tự vệ của Israel đối với Hezbollah, Hamas, Houthis” hay bất kỳ nhóm nào được Mỹ xếp vào danh sách khủng bố.

Giới chức tình báo cấp cao của Mỹ chuyên về khu vực Trung Đông suy đoán: “Hezbollah chắc chắn sẽ đáp trả và phản ứng của họ có thể rất dữ dội, có khả năng thúc đẩy một cuộc chiến toàn diện”. Một câu hỏi khác không kém phần quan trọng là Iran có thể can dự ở mức độ nào. Iran đã chịu đựng một cuộc tấn công thậm chí còn rõ ràng hơn nhiều trên lãnh thổ của mình. Từ trước đến nay Iran luôn tỏ ra thận trọng trước việc tham gia vào một cuộc xung đột trực tiếp với Israel. Giới phân tích nhận định Iran biết, việc trực tiếp trả đũa có thể sẽ lọt vào cái bẫy của Netanyahu là muốn kéo Iran vào cuộc xung đột công khai, hoặc một cuộc chiến tranh công khai với Hoa Kỳ nhưng họ tin Iran sẽ can thiệp nếu họ cho rằng mình sắp "mất" Hezbollah.

Hezbollah đang chao đảo sau hàng loạt đòn tấn công liên tiếp. Cơ cấu chỉ huy của Hezbollah đã bị chặt đầu, với hơn chục chỉ huy cấp cao bị ám sát. Hệ thống thông tin liên lạc của tổ chức này đã bị phá hoại qua những vụ nổ kinh hoàng của máy nhấn tin và bộ đàm, và nhiều vũ khí của nhóm đã bị phá hủy trong các cuộc không kích. Cái chết của Hassan Nasrallah sẽ có những tác động đáng kể, có khả năng gây ra những biến động trong nội bộ và thay đổi chiến lược chính trị và quân sự của nhóm này, ít nhất là trong ngắn hạn.

Ngoài ra, Iran đã thực hiện các biện pháp khẩn cấp, như đưa lãnh tụ tối cao Ayatollah Ali

Khamenei đi trốn để đề phòng ông này cũng bị ám sát. Iran vẫn chưa trả đũa vụ ám sát lãnh đạo chính trị Ismail Haniyeh của Hamas hồi tháng 7 tại một nhà khách ở Tehran. Những gì đã xảy ra bây giờ sẽ khiến những người theo đường lối cứng rắn trong chế độ cầm quyền Iran phải suy tính về một hình thức đáp trả nào đó. Iran có một mạng lưới rộng lớn các nhóm dân quân được vũ trang hạng nặng trên khắp Trung Đông, gọi là "trực kháng chiến". Ngoài Hezbollah, Iran còn có lực lượng Houthi ở Yemen và nhiều nhóm ở Syria và Iraq. Iran cũng có thể yêu cầu các nhóm này tăng cường tấn công vào căn cứ của Israel và cả Mỹ trong khu vực. Nhưng dù Iran chọn phương án nào, có thể họ sẽ tính toán để tránh châm ngòi một cuộc chiến mà họ không có khả năng chiến thắng.

Lực lượng quân đội Israel tin rằng họ đã đẩy Hezbollah vào thế yếu, nên họ sẽ muốn tiếp tục tấn công cho đến khi mối đe dọa từ các hỏa tiễn được loại bỏ. Nhưng Israel khó lòng đạt được mục tiêu của mình nếu không đưa quân qua biên giới. Đối với Lực lượng Phòng vệ Israel, việc tiến quân vào Lebanon sẽ tương đối dễ nhưng rút quân có thể sẽ vô cùng phức tạp như đã xảy ra nhiều lần trong quá khứ.

Để đối phó với tình hình bùng nổ bạo lực, Hoa Kỳ tăng cường sự hiện diện quân sự của mình tại Trung Đông bằng cách gửi thêm quân và đặt một số lực lượng khác vào trạng thái sẵn sàng trong khi vẫn duy trì một Hàng Không Mẫu Hạm. Có thể sẽ có sự hiện diện thêm Hàng Không Mẫu Hạm thứ hai ở Trung Đông. Ngũ Giác Đài cũng thông báo rằng Hoa Kỳ sẽ gửi thêm khả năng hỗ trợ trên không trong những ngày sắp tới và nhóm sẵn sàng đổ bộ USS Wasp sẽ vẫn ở phía đông Địa Trung Hải.

Chưa đoán chắc được điều gì sẽ xảy ra cho chảo lửa Trung Đông nhưng điều cần thiết nhất hiện giờ mà Hoa Kỳ cần làm là phải tăng cường lực lượng quân sự, tập trung vào răn đe, quản lý xung đột và kiềm chế tất cả các bên tránh leo thang chiến tranh.

Nhất Hùng

Chuyển Đến: TS Lưu Nguyễn Đạt – Ngày 02.10.2024

Kính mời đọc thêm những bài khác của tác giả tại:
<http://www.vietnamvanhien.org/NhatHung.html>

www.vietnamvanhien.net

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN TRÊN MẠNG VỚI HƠN 11300 TÁC PHẨM & TIẾT MỤC